

Prædiken til 18. søndag efter trinitatis

Joh. 15, 1-11

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes: Jesus sagde: »Jeg er det sande vintræ, og min fader er vingårdsmanden. Hver gren på mig, som ikke bærer frugt, den fjerner han, og hver gren, som bærer frugt, den renser han, for at den skal bære mere frugt. I er allerede rene på grund af det ord, jeg har talt til jer. Bliv i mig, og jeg bliver i jer. Ligesom en gren ikke kan bære frugt af sig selv, men kun når den bliver på vintræet, sådan kan I det heller ikke, hvis I ikke bliver i mig. Jeg er vintræet, I er grenene. Den, der bliver i mig, og jeg i ham, han bærer megen frugt; for skilt fra mig kan I slet intet gøre. Den, der ikke bliver i mig, kastes væk som en gren og visner; man samler dem sammen og kaster dem i ilden, og de bliver brændt. Hvis I bliver i mig, og mine ord bliver i jer, så bed om, hvad I vil, og I skal få det. Derved herliggøres min fader, at I bærer megen frugt og bliver mine disciple. Som Faderen har elsket mig, har også jeg elsket jer; bliv i min kærlighed. Hvis I holder mine bud, vil I blive i min kærlighed, ligesom jeg har holdt min faders bud og bliver i hans kærlighed. Sådan har jeg talt til jer, for at min glæde kan være i jer og jeres glæde blive fuldkommen.« Johannesevangeliet 15,1-11

Vi står midt i efteråret, og det er højsæson for stormvejr med hidsige byger, der kommer og går og vindstød, der får træerne i haven til at ruske, så bladene falder af. Vinden kan blive så kraftig, at grenene knækker af træerne, det kan endda blive så kraftigt, at træer ligefrem vælter. Ja, man får helt lyst til at blive indendørs bare ved tanken om sådan et vejr, for det kan være farligt med træer, der vælter og grene, der knækker af.

I dagens evangelietekst hører vi også om et træ, som har grene. Og det er ikke hvilket som helst træ. Det handler om Jesus som vintræet, og vi er grenene på hans træ. Grene som både kan blive på træet og falde af træet.

Ja, ligesom med de træer, der står i vores haver og skove, så kan grenene knække af. Men hvis vores grene knækker af stammen, er det ikke et resultat af en efterårsstorm. Det er derimod et resultat af, at vi ikke er blevet i Jesus ifølge dagens evangelium. De grene, som ikke bærer frugt, vil blive fjernet fra stammen, og derefter vil de visne for til

sidst at blive samlet sammen, kastet i ilden og brændt.

Ja, sådan er de hårde facts her søndag morgen i dagens evangelium. Og det rejser naturligvis spørgsmålet hos os: Er jeg blevet i Jesus, eller er jeg en af de grene, der er faldet af træet? *For hvad vil det egentlig sige at blive i Jesus?* Dagens evangelietekst påpeger jo, at vi skal bære gode frugter i vores liv for at blive i Jesus. Og at bære gode frugter er jo et vidt begreb. Er det gennem vores gerninger? Er det gennem bøn? Er det ved at trække os tilbage fra denne verden og bruge al vores tid på at blive ét med Jesus?

Svaret drukner næsten i en form for meditation over ordene: ”bliv i mig, og jeg bliver i jer”. Vi behøver dog kun læse ét enkelt vers videre i Johannesevangeliet, som ikke er en del af dagens tekst, før vi får et tydeligt svar på, hvordan vi bliver grene, der bliver på træet og bærer gode frugter. Her siger Jesus nemlig direkte: ”Dette er mit bud, at I skal elske hinanden, ligesom jeg har elsket jer”. Og det samme blev også sagt i dagens epistellæsning, som blev læst foran alteret lige før.

Elsk hinanden, ligesom Jesus har elsket os. Det er ikke noget, vi kan gøre ved at fokusere på hver vores individuelle tro. Nej ... Vi er nødt til at leve sammen, være sammen, elske hinanden for at blive i Jesus. Dermed siger Jesus også: vi er en del af et fællesskab, og det forpligter! Det er på en og samme tid både utroligt enkelt og utrolig kom-

pliceret.

Det er enkelt, fordi vi alle er født ind i en sammenhæng og et fællesskab – også kaldet en familie. Der har været generationer før os, og der kommer også generationer efter os. Det er dét, som ofte illustreres i et stamtræ. Her er generation efter generation afbilledet som et træ. Det minder os om, at vi ikke er blevet til af ingenting. Ingen af de grene ville være til, hvis ikke der havde været nogen før dem – og slet ikke, hvis der ikke havde været en stamme. Grenene er i de fleste tilfælde et resultat af to liv og en kærlighed, som har båret frugt i form af et barn – og det lille nye liv vil forhåbentlig fortsat opleve den ubetingede kærlighed gennem livet, ligesom det også selv kan give kærlighed videre. Dermed kan man sige, at Jesu bud blevet opfyldt – og vi er blevet i Jesus.

Men det er ikke nok kun at elske sine nærmeste. Og det bliver straks mere kompliceret, når vi taler om kærlighed til vores næste. Her har vi ikke nødvendigvis i nogen relation – eller for at tale med træmetaforen: vi deler ikke nødvendigvis stamme. For hvordan kan vi elske nogen, som vi ikke kender særlig godt eller nødvendigvis kan lide? Her får vi ingen brugsanvisning til, hvordan det kan lade sig gøre. Men alligevel kræves det af os. Måske kan det siges helt klart og tydeligt med Aarhus-teologen K.E. Løgstrups udtryk: at vi skal huske, at vi holder en del af et andet menneskes liv i vores hånd. Og det skal vi gøre med respekt og

kærlighed, for at Jesu bud bliver opfyldt – og vi er blevet i Jesus.

Det bliver allermest kompliceret, når vi slet ikke føler os som en del af et fællesskab eller mærker nogen kærlighed. For der er situationer og perioder i vores liv, hvor vi hverken føler os elsket eller er i stand til at elske andre. Der er de dage, uger eller år, hvor livet bare er i modvind – eller måske i et decideret stormvejr; hvor vi føler os som enkeltstående grene, der kan knække så nemt som ingenting. Hvad så der? Bliver vi automatisk til grene, der falder af træet, fordi vi i perioder ikke er i stand til at elske os selv eller andre?

Nej! Selvom vi oplever situationer og perioder i vores liv, hvor vi ikke elsker andre eller føler os elsket, så er det ikke ensbetydende med, at Gud stopper med at elske os. Guds kærlighed skal vi ikke gøre os fortjent til. Det går tværtimod den anden vej – fordi Gud elsker Jesus, så elsker Jesus os, så kan vi elske andre. Vi får ganske enkelt næring til kærligheden gennem Gud. Kærligheden udspringer af Gud.

Derfor må vi heller ikke skilles fra stammen, fordi ingen gren hverken kan eller skal stå alene, for så vil den visne. Ja, hvis vi ikke elsker og elskes, kan vi blive bitre og livsfjendske. Men det løfte har vi fået i dåben, at uanset hvad vi kommer ud for af stormvejr i vores liv, så er vi aldrig en enkeltstående gren, som visner. Vi er altid elsket af Gud og næres af den kærlighed, vi får givet.

Redaktion

Sognepræst og provst
Margrethe Dahlerup Koch
Fjord Alle 13
6950 Ringkøbing
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

Derfor falder vores grene ikke af træet.

Og ikke nok med, at vi i dåben får tilsagt Guds kærlighed med ord og tegn, så bliver det også tydeligt, at vi ikke kun er enkeltstående grene – vi er mange grene, som er på det samme træ, og som alle er elsket. Vi er alle en del af det fællesskab.

Fællesskabet kan være svært at se med det blotte øje, men når vi samles omkring døbefonten med det lille dåbsbarn og beder faderfor og sammen med ham, så bliver fællesskabet helt tydeligt. Vi er ikke enkelte grene – vi er mange grene, som alle næres af samme stamme. Her kan vi se det, vi kan høre det, og vi kan føle det. Vi er aldrig alene om det, men hvis vi føler os alene om det, kan vi finde styrke i dét fællesskab. Hvor den enkelte gren kan være nem at knække, så er det straks sværere at knække mange små grene, der holdes sammen.

Efterårsstorme vil komme og gå. Storme er ikke kun begrænset til efteråret, men kan komme på alle tidspunkter af året og i livet. Fælles er, at vi rystes af stormes voldsomhed, når vi efterfølgende går ud og ser hvilke kræfter, der er på spil. Ser hvordan store grene er brækket af træerne og nu ligger på jorden – ja nogle gange er der endda ligefrem væltede træer på jorden. Men vi kan trøstes og glædes ved, at i kraft af Jesu kærlighed, så er vi ikke en af de grene, der ligger på jorden og bliver samlet sammen og brændt. Vores træ hverken rokkes eller væltes i stormvejret, men bliver ved med at give

os næring, kærlighed og styrke.

Og for det siger vi: Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Far, Søn og Helligånd. Du som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse nu og i al evighed. Amen.

Signe Nøhr Kragstnæs

Ellevang Kirke

Salmer:

729, 844 (100 salmer), 674 v. 1-3 , 368, 439,
292 v. 3 , 731